

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
THỊ XÃ HOÀI NHƠN
TỈNH BÌNH ĐỊNH**

Số: 195/2021/QĐST- DS

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Hoài Nhơn, ngày 27 tháng 5 năm 2021

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: Tuyên bố người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ HOÀI NHƠN, TỈNH BÌNH ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Thị Ngọc Bích.

Thư ký phiên họp: Bà Huỳnh Thị Xuân Diệu - Thư ký Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Khánh Ly - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 5 năm 2021, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 225/2021/TLST- DS ngày 20 tháng 4 năm 2021 về việc “Yêu cầu tuyên bố người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 151/2021/QĐST-DS ngày 20 tháng 5 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Ông Nguyễn Văn Th, sinh năm 1975

Địa chỉ: Khu phố L, phường Hoài Đ, thị xã H, tỉnh B.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Ông Nguyễn Văn B, sinh năm 1946

Địa chỉ: Khu phố L, phường Hoài Đ, thị xã H, tỉnh B.

2. Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1972

Địa chỉ: Thôn A, xã Ân Ph, huyện Hoài A, tỉnh B.

3. Ông Nguyễn Văn S, sinh năm 1977

Địa chỉ: Khu phố L, phường Hoài Đ, thị xã H, tỉnh B.

4. Bà Nguyễn Thị Tr, sinh năm 1979

Địa chỉ: Khu phố Lại Khánh T, phường Hoài Đ, thị xã H, tỉnh B.

5. Anh Nguyễn Cao Thi, sinh năm 1982

Địa chỉ: Khu phố Lại Kh, phường Hoài Đ, thị xã H, tỉnh B.

6. Chị Nguyễn Thị H, sinh năm 1986

Địa chỉ: Khu phố Định Bình N, phường H, thị xã H, tỉnh B.

7. Anh Nguyễn Cao Ph, sinh năm 1987

8. Anh Nguyễn Cao T, sinh năm 1990

Đồng địa chỉ: Khu phố Lại Kh, phường Hoài Đ, thị xã H, tỉnh B.

9. Chị Nguyễn Thị D, sinh năm 1992

Địa chỉ: Khu phố 5, phường T, thị xã H, tỉnh B.

- *Người đại diện theo ủy quyền của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan* anh Nguyễn Cao T, Nguyễn Cao Ph: Ông Nguyễn Văn Th, sinh năm 1975;

Địa chỉ: Khu phố Lại Kh, phường Hoài Đ, thị xã H, tỉnh B.

(Giấy ủy quyền số công chứng 004404, quyền số 02/2021TP/CCSCC/HĐGD Văn phòng công chứng Đất Việt thành phố Hồ Chí Minh và Giấy ủy quyền số công chứng 0010656, quyền số 5/2021TP/CC-SCC/HĐGD ngày 04/5/2021 văn phòng công chứng Nhà Rông, thành phố Hồ Chí Minh).

(Ông Th có mặt; ông B, ông S, bà Tr, bà Th, anh Thi, chị D, chị H yêu cầu giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai và tại phiên họp người yêu cầu ông Nguyễn Văn Th trình bày:

Mẹ của ông Th là bà Trần Thị L, sinh năm 1949; trú tại: Khu phố Lại Kh, phường Hoài Đ, thị xã H, tỉnh B. Từ khi sinh ra, bà L phát triển về thể chất và tâm thần hoàn toàn bình thường. Năm 1968, bà L tham gia hoạt động cách mạng đến năm 1971 thì lập gia đình và có 9 người con. Năm 1979, bà L bắt đầu có biểu hiện rối loạn tâm thần: đêm ngủ ít, nói nhảm; cho rằng có người rình rập, theo dõi bắn giết mình; nghe tiếng nói bên tai đe dọa giết mình; chửi bới, đập phá đồ đạc, đốt giấy tờ, áo quần. Gia đình có tự mua thuốc để về điều trị nhưng bệnh tình không thuyên giảm. Từ năm 2012 đến nay, bà L được hưởng trợ cấp xã hội theo quy định.

Ngày 19/3/2021 gia đình có đưa bà L đi giám định pháp y tâm thần và theo Kết luận giám định pháp y tâm thần khu vực Miền Trung số 313/KLGĐYC ngày 02/4/2021 đã kết luận bà Trần Thị L có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

Nay, để làm thủ tục chuyển nhượng quyền sử dụng đất của gia đình, ông Nguyễn Văn Th yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Trần Thị L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định của pháp luật.

- Tại biên bản lấy lời khai của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trình bày:

Ông Nguyễn Văn B trình bày: Ông B là chồng của bà Trần Thị L, ông và bà L sinh được 9 người con gồm có: Nguyễn Văn Th, Nguyễn Văn S, Nguyễn Thị Th, Nguyễn Thị Tr, Nguyễn Cao Thi, Nguyễn Thị H, Nguyễn Cao Ph, Nguyễn Cao T và Nguyễn Thị D. Năm 1979 bà L bắt đầu có biểu hiện rối loạn tâm thần: đêm ngủ ít, nói nhảm; cho rằng có người rình rập, theo dõi bắn giết mình, gia đình có điều trị bệnh cho bà L nhưng vẫn không khỏi bệnh. Ngày 02/4/2021, Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền Trung kết luận: Bà L có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi. Nay, ông B thống nhất với yêu cầu của ông Th về việc yêu cầu

Tòa án tuyên bố bà Trần Thị L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Ông Nguyễn Văn S, bà Nguyễn Thị Th, bà Nguyễn Thị Tr, chị Nguyễn Thị H, anh Nguyễn Cao Thi, chị Nguyễn Thị D đồng trình bày: Thống nhất với lời trình bày của ông Th, đồng ý yêu cầu của ông Th về việc yêu cầu tòa án tuyên bố bà Trần Thị L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

- Lời khai của người đại diện theo ủy quyền của anh Nguyễn Cao Ph và anh Nguyễn Cao T: Ông Nguyễn Văn Th trình bày thống nhất yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Trần Thị L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn tham gia phiên họp phát biểu:

Về thủ tục tố tụng: Quá trình thụ lý đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự trong việc giải quyết đơn yêu cầu. Đồng thời, người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong việc dân sự được thực hiện các quyền và chấp hành đúng các quy định của pháp luật về tố tụng.

Về nội dung: Căn cứ kết luận giám định pháp y Tâm thần số 313/KLGĐYC ngày 02/4/2021 của Trung tâm pháp y Tâm thần khu vực miền Trung kết luận: Về y học: Tâm thần phân liệt thể Paranoid, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót ổn định (F20.02); về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

Đề nghị Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn áp dụng Điều 369, Điều 376 Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 và khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015: Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Văn Th về việc yêu cầu tuyên bố bà Trần Thị L, sinh năm 1949 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chỉ định ông Nguyễn Văn Th làm người giám hộ cho bà Trần Thị L.

Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Th phải chịu theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn nhận định:

[1] Về tố tụng: Ông Nguyễn Văn Th yêu cầu tuyên bố bà Trần Thị L, có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Bà Trần Thị L có nơi cư trú tại khu phố Lại Khánh, phường Hoài Đức, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định nên căn cứ vào điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định.

[2] Về nội dung: Mẹ của ông Nguyễn Văn Th là bà Trần Thị L. Từ khi sinh ra, bà L phát triển về thể chất và tâm thần hoàn toàn bình thường. Năm 1968 bà L tham gia hoạt động cách mạng đến năm 1971 thì lập gia đình và có 9 người con. Năm 1979 bà L bắt đầu có biểu hiện rối loạn tâm thần, đêm ngủ ít, nói

nhằm, gia đình mua thuốc về điều trị nhưng bà L vẫn không khỏi bệnh. Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần khu vực miền Trung số 313/KLGĐYC ngày 02/4/2021 đã kết luận bà Trần Thị L có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi. Nay, để làm thủ tục chuyển nhượng quyền sử dụng đất của gia đình nên ông Nguyễn Văn Th và những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan thống nhất yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Trần Thị L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định của pháp luật.

[2.1] Xét yêu cầu của đương sự:

Căn cứ vào kết luận giám định pháp y tâm thần số 313/KLGĐYC ngày 02/4/2021 của Trung tâm pháp y Tâm thần khu vực miền Trung kết luận bà Trần Thị L, sinh năm 1949 như sau:

- Về mặt y học: Tâm thần phân liệt thể Paranoid, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót ổn định (F20.02);

- Về mặt năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

Như vậy, đối chiếu kết luận giám định pháp y tâm thần, lời khai của người yêu cầu và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có đủ cơ sở để xác định bà Trần Thị L có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi theo quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015. Do đó, yêu cầu của ông Th là có căn cứ chấp nhận.

[2.2] Về chỉ định người giám hộ cho bà L: Tòa xét thấy ông Nguyễn Văn Th là con ruột của bà Trần Thị L có đầy đủ điều kiện của cá nhân làm người giám hộ theo quy định của pháp luật dân sự. Vì vậy, Tòa án chỉ định ông Nguyễn Văn Th là người giám hộ cho bà Trần Thị L để thực hiện việc chăm sóc, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của bà L theo quy định tại khoản 4 Điều 54 của Bộ luật dân sự. Nghĩa vụ và quyền của người giám hộ được quy định tại Điều 57 và Điều 58 của Bộ luật dân sự.

[3] Phát biểu của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn phù hợp với nhận định của Tòa nên chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Văn Th phải chịu 300.000đ (ba trăm nghìn đồng).

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 23, khoản 1 Điều 46, điểm d khoản 1 Điều 47, Điều 48, Điều 49, khoản 4 Điều 54, Điều 57, Điều 58 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn Văn Th.

Tuyên bố bà Trần Thị L, sinh năm 1949; nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Khu phố Lại Kh, phường Hoài Đ, thị xã H, tỉnh B là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định ông Nguyễn Văn Th là người giám hộ cho bà Trần Thị L.

Xác định ông Th có nghĩa vụ: Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cũng như bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà L, đại diện cho bà L trong các giao dịch dân sự, đồng thời quản lý tài sản của bà L (nếu có).

Xác định ông Th có quyền: Sử dụng tài sản của bà Lang (nếu có) để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của bà L; được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ, đồng thời đại diện cho bà Lang trong việc xác lập thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà L.

3. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Văn Th phải chịu lệ phí 300.000 (ba trăm nghìn) đồng sung công quỹ Nhà nước. Ông Th đã nộp tạm ứng lệ phí 300.000 (ba trăm nghìn) đồng tại Biên lai thu số 0001325 ngày 20 tháng 4 năm 2021 của Chi cục thi hành án dân sự thị xã Hoài Nhơn, được khấu trừ.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định; đương sự vắng mặt tại phiên họp thì thời hạn kháng cáo được tính từ ngày nhận được quyết định hoặc được thông báo, niêm yết hợp lệ; Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị Quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định để Tòa án cấp trên giải quyết phúc thẩm.

Nơi nhận:

- VKSND thị xã Hoài Nhơn;
- Chi cục THADS thị xã Hoài Nhơn;
- UBND phường Hoài Đức;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Thị Ngọc Bích

